

Số: 49 /HD -TTDVKT

Uông Bí, ngày 07 tháng 4 năm 2021

HƯỚNG DẪN

Chăm sóc và phòng trừ sâu, bệnh hại trên cây nhãn, vải

Theo kết quả điều tra thực tế sâu bệnh hại của Trung tâm dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp tại các phường xã trên địa bàn thành phố Uông Bí, hiện nay cây nhãn giai đoạn nụ-nở hoa-bắt đầu phân quả, tuy nhiên theo đánh giá những hoa nở trong thời điểm này có tỷ lệ đậu quả rất thấp; vải chín sớm đang giai đoạn quả non (đường kính quả khoảng 0,5 cm), vải thiều phân quả xong (quả bằng hạt đỗ xanh) đang có hiện tượng rụng quả với tỷ lệ <10%.

Trong thời gian qua do điều kiện thời tiết âm u, mưa phùn gây nồm ẩm kéo dài và dự báo thời tiết tiếp tục có những diễn biến phức tạp tác động đến tỷ lệ đậu quả của cây nhãn và gây tình trạng rụng quả non trên cây nhãn, vải làm ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng quả.

Nhằm giảm thiểu ảnh hưởng của điều kiện thời tiết đối với cây nhãn, vải, Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật chăm sóc để tăng cường khả năng đậu quả, giảm rụng quả sinh lý và đảm bảo năng suất, chất lượng.

1. Hướng dẫn chăm sóc cây vải, nhãn giai đoạn ra hoa đến trước thu hoạch.

1.1. Lượng phân bón và thời kỳ bón

Tùy theo tuổi cây và thực tế sinh trưởng, năng suất để điều chỉnh lượng phân bón cho phù hợp, theo định lượng cơ bản sau:

Bón nuôi quả lần 1. Đối với các cây chưa bón phân vào thời kỳ cây bắt đầu xuất hiện hoa có thể bón khi phân quả xong.

Tuổi cây	Lượng phân bón (kg/cây)		
	Đạm Urê	Lân Supe	Kaliclorua
4-6	0,1-0,15	0,2-0,3	0,2-0,30
7-9	0,3	0,4	0,4
10-15	0,4	0,5-0,6	0,4-0,5
> 15	0,45-0,5	0,6-0,8	0,6-0,7

Lần 2: Bón thúc nuôi quả, giúp quả phát triển nhanh, chống rụng quả. Bón khi đường kính quả từ 0,5 -1,0 cm (hoặc quả tạo cùi được 1/3 hạt).

Tuổi cây	Lượng phân bón (kg/cây)
----------	-------------------------

	Đạm Urê	Lân Supe	Kaliclorua
4-6	0,1-0,15	0,2-0,3	0,50
7-9	0,3	0,4	0,5-0,6
10-15	0,4	0,5-0,6	0,6-0,8
> 15	0,45-0,5	0,6-0,8	0,8-1,0

Cách bón: Nên bón phân vô cơ khi đất ẩm, rải phân theo hình chiếu tán cách gốc 50 cm, sau đó tưới nước để hoà tan phân. Nếu trời khô hạn cần hoà tan phân trong nước để tưới hoặc rải phân theo hình chiếu tán, xới nhẹ đất và tưới giữ ẩm.

1.2. Sử dụng chế phẩm dinh dưỡng qua lá

Sử dụng các chế phẩm dinh dưỡng qua lá như: Multi-K (siêu kali) + SeaWeed-Rong biển 95% phun định kỳ 15 ngày 1 lần, bắt đầu sau khi tắt hoa đến trước khi thu hoạch 10-15 ngày, theo nồng độ chỉ dẫn trên bao bì.

1.3. Sử dụng các chất điều tiết sinh trưởng

Sau khi tắt hoa, có thể dùng các loại chế phẩm trong thành phần có NAA, GA₃ (Kích phát tố Thiên nông...) phun 3 lần cách nhau 10-15 ngày, bắt đầu ngay khi tắt hoa, theo nồng độ chỉ dẫn trên bao bì.

1.4. Cắt tỉa, nước tưới

Cắt tỉa các cành hoa, cành quả bị rụng, cành tăm, cành bị sâu bệnh hại nặng để tập trung dinh dưỡng cho đậu quả và nuôi quả, hạn chế sự lây lan, ảnh hưởng của sinh vật hại; tạo lực cho cây sinh trưởng phát triển cho vụ quả sau. Chủ động tiêu úng kịp thời khi có mưa lớn kéo dài

2. Phòng trừ sâu, bệnh hại

Tập trung phòng trừ kịp thời một số đối tượng sinh vật gây hại chủ yếu sau đây:

2.1. Rệp

Rệp chích hút nhựa ở ngọn, mặt dưới lá và hoa gây rụng hoa, quả đồng thời tiết ra chất đường tạo môi trường cho nấm bồ hóng phát triển gây cản trở quang hợp của cây;

Để hạn chế rệp phát sinh gây hại, cần chú ý ngay từ khâu tỉa cành tạo tán, thường xuyên cắt bỏ những cành vượt hoặc những cành nhỏ nằm trong tán; dọn sạch cỏ dại, lá cây mục tử quanh gốc để phá vỡ nơi “cư trú” của một số loài kiến thường sống cộng sinh với rệp, đồng thời rải một trong các thuốc Virtako 400WG, Vibam 5GR,... dạng hạt xung quang gốc để tiêu diệt kiến hạn chế việc kiến tha rệp từ cây này sang cây khác. Có thể sử dụng một số loại thuốc ít ảnh hưởng tới hoa, quả non như: Trebon 10EC, Shertin 3.6EC/5.0EC, chế phẩm ABI-BB,... để phun trừ rệp.

2.2. Bọ xít nâu:

Bọ xít nâu chích hút nhựa làm rụng hoa và quả, ảnh hưởng rất lớn đến năng suất và chất lượng của quả, gây hại cả ở giai đoạn non và trưởng thành.

Mật độ PB: 2 – 3 con/cành, cao: 10 con/cành; Đây là thời điểm bọ xít trưởng thành giao phối và sinh sản và gây hại mạnh trên các vườn nhãn, vải đặc biệt gây hại nặng trên diện tích vải chín sớm vì vậy phải tiến hành phòng trừ bằng các biện pháp sau:

* Biện pháp thủ công

Tiến hành rung cây vào lúc sáng sớm đối với vải, nhãn đang giai đoạn phân hóa mầm hoa làm cho bọ xít rơi xuống kết hợp với ngắt bỏ lá có ổ trứng thu gom để tiêu hủy;

Đối với diện tích vải chín sớm đang giai đoạn hoa, quả non tiến hành bắt thủ công bọ xít trưởng thành, bọ xít non, ngắt bỏ ổ trứng đem tiêu hủy .

* Biện pháp hóa học

Khi mật độ bọ xít cao tiến hành phun trừ bằng một trong các loại thuốc sau: Aremec 36EC, Tasieu 5WG, Eagle 5EC, Angun 5WG,...).

2.3. Đối với sâu đục cuống quả:

Điều tra phát hiện và phòng trừ sớm vào các đợt - đầu tháng 4, tháng 5 (vải), tháng 5, tháng 6 (nhãn) và trước thu hoạch 15 ngày. Sử dụng luân phiên các loại thuốc, ưu tiên thuốc đặc hiệu, thuốc chọn lọc có tác động tiếp xúc, ít độc hại và thời gian phân hủy ngắn như Actara 25WG, Aremec 18EC/36EC, Delfin WG (32BIU),... theo nồng độ chỉ dẫn trên bao bì. Chú ý phun đều cho toàn bộ số cây trong vườn, kể cả các cây không có quả; tập trung phun vào các cành gốc phía trong tán cây, các cây ở khu vực chân đồi, cây có tán rậm rạp; phun thuốc đồng loạt trong phạm vi cộng đồng, khu vực.

2.4. Bệnh sương mai, mốc sương:

Bệnh phát sinh và gây hại trong điều kiện thời tiết âm u, ẩm độ không khí cao, có mưa nhỏ, mưa phùn. Bệnh gây hại sẽ gây hiện tượng rụng quả.

Để phòng trừ bệnh có hiệu quả cần thực hiện quy trình cắt tỉa tạo cho cây thông thoáng và dọn cành khô, cành bệnh, quả rụng đem tiêu hủy để hạn chế nguồn bệnh;

Phun phòng bệnh bằng Oxyclozua đồng (0,3%), Boocdo (1%). Khi phát hiện bệnh gây hại trên vườn, tiến hành phun phòng trừ bệnh bằng một trong các thuốc bảo vệ thực vật như: Antracol 70WP, Score 250EC, Rorigold 680WP,... Phun khi hình thành quả non.

2.5. Bệnh thán thư:

Bệnh phát sinh mạnh trong điều kiện trời ẩm và ảm, đặc biệt khi có mưa phùn trùng lúc cây đang ra hoa và hình thành quả non gây hiện tượng rụng hoa, rụng quả;

Thường xuyên kiểm tra, theo dõi vườn cây, khi phát hiện bệnh gây hại trên vườn phun phòng trừ bệnh bằng một trong các thuốc bảo vệ thực vật như: Score 250EC, Daconil 75WP, Lilacter 0.3SL, Kamsu 2SL, ...

Ghi chú:

- Khi sử dụng thuốc đọc kỹ hướng dẫn trên bao bì và đảm bảo nguyên tắc “4 đúng”.

- Nếu gặp trời mưa phải tiến hành phun lại.

- Phun thuốc vào lúc sáng sớm hoặc chiều mát.

- Phun thuốc trừ bọ xít cần phun tập trung, đồng loạt.

Trung tâm Dịch vụ kỹ thuật nông nghiệp thành phố Uông Bí đề nghị UBND các xã, phường chỉ đạo cán bộ phụ trách, các thôn, khu tuyên truyền hướng dẫn người nông dân theo dõi chặt chẽ diễn biến sâu, bệnh hại nói trên để có biện pháp phòng trừ kịp thời đạt hiệu quả cao nhất./.

Nơi nhận:

- UBND thành phố Uông Bí (báo cáo);
- Chi cục TT&BVTV (báo cáo);
- Phòng kinh tế (phối hợp);
- UBND các phường xã (phối hợp);
- Trung tâm truyền thông & văn hóa (phối hợp);
- Lưu Trung tâm.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Văn Thảo